GAZETA PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6822. Lwów, piątek, 7 września 1923. Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 4000 Mp. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz

„Pracować i oszczędzać!"

Takie hasło rzucił Minister Skarbu otwierając III Targi Wschodnie.

Lwów, 6. września.

(p) Pod szczęśliwemi auspicjami rozpoczęły się w dniu dzisiejszym Trzecie Targi Wschodnie. Niebo, które dzień wprzód zalewało beznadziejnie rzęsistym deszczem ziemię i groziło przeszkodzeniem uroczystości otwarcia Targów, nadspodziewanie rozpogodziło się jasnym uśmiechem słońca, jakoby rade temu dorocznemu przebudzeniu się na krótkotrwały, ale pełen pożytku żywot tego miasta pawilonów, skupiającego w swym obrębie plony wytwórczości polskiej; temu skupieniu się na jego gruncie wszystkich żywiołów produktywnych, dających siłę i żywotność organizmowi państwowemu.

O godz. 9-tej rano przybyli goście z Warszawy.

Powitanie na dworcu.

Z okazji Targów Wschodnich ministerstwo kolei wprowadziło jeden pociąg pospieszny, który specjalnie przeznaczono dla odwiedzających Targi. Tym pociągiem przybyło wczoraj z Warszawy grono osób. Równocześnie przybył jako delegat Rządu i reprezentant wszystkich ministrów nowo mianowany minister skarbu inżynier Władysław Kucharski.

Na dworcu kolejowym celem powitania ministra zjawiło się liczne grono przedstawicieli władz, wśród których zauważyliśmy: wojewodę Grabowskiego, z sekretarzem Milewskim, gen. Jedrzejowskiego, gen. Thuliego, wiceprezesa Pawluszkiewicza, dyrektora Reinlendera, komendantów pp. Wiczyńskiego i Łukomskiego, dyrektora P. K. K. P. Zagórskiego, dyrektora Questa, prezydenta Bieniawskiego, prokuratora Hamerskiego i innych.

Tym samym pociągiem przybył również w imieniu ministra wojny szef administracji wojskowej gen. Osiński, dalej pułk. sztabu gen. Zagórski, jako szef depart. przemysłu wojennego, a wreszcie gen. Rozwadowski.

Nabożeństwo w katedrze.

O godz. 10 i pół odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele Archikatedralnym, celebrowane przez ks. arcybiskupa Twardowskiego, w którem uczestniczyli: imieniem Rządu minister skarbu Kucharski, delegat M. S. Wojsk. wiceminister Osiński, oraz liczni reprezentanci władz cywilnych z woj. Grabowskim i prezyd. Neumanem, jakoteż reprezentanci wyższej wojskowości z gen. Jedrzejewskim na czele, członkowie misji belgijskiej i francuskiej oraz goście, przybyli na Targi Wschodnie.

Na placu Targów Wschodnich.

Już od godz. 11-tej zaczęli zbierać się zaproszeni goście na placu Targów Wschodnich, gdzie, jak corocznie, przed pawilonem Sztuki miał się dokonać akt otwarcia.

Porządek panował wszędzie wzorowy, dzięki jasnej dyspozycji, nie pozwalającej na zamieszanie, za co pełne uznanie należy się p. Höflingerowi, który kierował całą akcją z ramienia Rady Nadzorczej Targów Wschodnich.

Na terasie pawilonu Sztuki zebrali się dostojnicy kościelni z arcybiskupami Twardowskim i Teodorowiczem, ks. inf. Zajchowskim na czele, senator Szarski, sen. Orliński i sen. Thullie, posłowie sejmowi, wśród których zauważyliśmy posła Dubanowicza, Adama Dabskiego, Załuske, Tabaczyńskiego, Maczyńskiego, Łuszczewskiego, prezesa Sądu Czerwińskiego, prezesa kolei Barwicza, prezesa poczty Bieniawskiego, kuratora dra Sobińskiego, prezesa Rybickiego, prez. Dembowskiego prez. Makarewicza, dyr Karola Groskiego, licznych reprezentantów Rady miejskiej i instytucji ekonomicznych. Z gości obcych przybyli gen. Rozwadowski, Naczelny Dyrektor P. K. K. P. Karol Rybiński, z Min przem. i handlu prez. Aleksander Jankowski, senator Hamerling, dyr. Gabinetu Rady Min. Dzierzanowski, szef dep. dla handlu i przem. Siebeneichen, dyrektor Dep. górniczo-hutniczego Julian Dąbrowski, p Natanson Wiktor, pułk. Zagórski, z M. S. W. gen. Pachucki, dyrektor Dep. przemysł. w Min. przem. i handlu Stanisław Świętochowski, Adolf Nowaczyński, szef misji handlowej sowieckiej Fiedorow, delegat paryskiego „Le Temps" Henri Monfort, delegat red. „Hlasnika" i „Narodu" Maras Vlastimil Bagadski i i.

Dyr. Turski, jako prezes Komitetu wykonawczego Targów Wschodnich i prezydent Neuman, jako gospodarz miasta, oczekiwali przybycia na plac Targów min. Kucharskiego, który imieniem rządu miał dokonać otwarcia Targów.

Punktualnie o godz. 12-tej przybył na plac Targów min. Kucharski w towarzystwie wojewody Grabowskiego i w otoczeniu delegatów, oraz wiceminister M. S. W. Osiński wraz z całą generalicją. Gdy minister wstąpił na terasę, zabrzmiały dźwięki hymnu narodowego, odegranego przez muzykę 26 p.p.

„Wielkie dzieło jest gotowe!"

Mowa prez. Neumana.

(ea) Gdy umilkły dźwięki muzyki, zabrał pierwszy głos prezydent miasta p. **Neuman** i powitawszy zebranych członków Sejmu i Senatu i reprezentantów Rządu, a w szczególności **min. Kucharskiego,** który zechciał swą obecnością uświetnić uroczystość, mówił:

Lwów obchodzi już **po raz trzeci święto otwarcia Targów Wschodnich.** Przypominam sobie, było to 5. września 1921 roku, gdy z tego miejsca i przed równie dostojnem zgromadzeniem, tu przemawiałem. Serce biło mi niespokojnie, czy to olbrzymie przedsięwzięcie, na które się porwało moje ukochane miasto, czy ono się powiedzie, w szczególności, że **wówczas jeszcze Lwów miał bardzo wiele niezagojonych ran zadanych mu przez wojnę.** Dziś już mogę z dumą i radością stwierdzić, że **wielkie dzieło jest już prawie gotowe.** Ten plac Targów mówi nam, jak Polska jest bogata, te bogactwa wzbudzają w nas **uczucie pewności siebie.** Skoro tak patrzymy na ten plac, widzimy, że wystarczamy sami sobie, a ta sama wystarczalność powoduje bogactwo Państwa. **Wszystko to, co widzimy, jest wynikiem pracy naszych mózgów i rąk.** Ale ta praca musi być zbiorową i do jednego celu prowadzącą, a wówczas Państwo nasze zakwitnie i my w naszej Ojczyźnie będziemy szczęśliwi.

W końcu prezydent Neuman podziękował w serdecznych słowach za owocną pracę Komitetowi wykonawczemu, który stoi pod przewodnictwem p. Marjana Turskiego, a także i dyrekcji i całemu składowi Rady Nadzorczej Targów Wschodnich.

Przemówienie prez. Turskiego.

Następnie zabrał głos prezes Komitetu wykonawcz. Targów Wsch. p. **Turski** i wygłosił następujące przemówienie:

Po raz trzeci przypada mi zaszczyt, że imieniem Komitetu wykonawczego, który przygotował i wypracował Targi, mam sposobność powitać uczestników dzisiejszej uroczystości. Czynię to z tem gorętszem sercem, że zauważyć musimy, iże ze zmianą stosunków w Polsce **zmieniły się także poglądy na rzeczy,** które kiedyś zaledwie z trudnością wywalczać musieliśmy. Dziękuję za to imieniem Komitetu i tych wszystkich, którzy przed trzema laty podjęli pracę i ją przeprowadzić chcieli. Dziękuję p. Ministrowi za to, iż raczył przybyć do nas dziś imieniem rządu i przypatrzyć się dokładnie, cośmy zrobili i co jest naszem zadaniem w przyszłości. Trzeci raz to czynimy i to słowo „trzeci" ma pewne znaczenie.

Powiedział sobie Lwów: „Chcemy **dla Polski wybudować suchy port na Wschód, chcemy przez Lwów, przez miasto swe polepszyć drogę, która będzie prowadziła od zachodu na wschód i tu będzie łączyć te interesy, które się na świecie coraz żywiej i potężniej wybijają.**

Powiedział sobie Lwów, że zadania tego musimy dokonać. Daliśmy dowód, że w nas żyje dusza polska, trzeci raz daliśmy dowód, że

potrafimy działać nietylko słowami, ale że potrafimy je zamienić w czynów stal.

Stare murowane zasady ekonomiczne zaczynają w oczach naszych tracić walary. Przychodzą nowe prawa jakieś dziwne i nieprzewidziane, które wpływają na gospodarcze życie. Rodzą nam się przed oczyma **i należy je zastosować w życiu gospodarczem** coprędzej, bo inaczej **przyjdzie ciężka konkurencja** z tymi narodami, które już to dawniej uczynić zdołały. Nową jest nasza państwowość, nową musi być nasza siła gospodarcza, ale dlatego, że młoda,

musi być tęższa i pracowitsza.

Nie na partyjnictwo dziś czas, nie na sianie tych kąkolów, co nam tłumią młody pęd naszego życia gospodarczego. Nam czas ku pracy, ku wspólnym wysiłkom i ta tylko myśl, a nic więcej, była pobudką naszej pracy, gdyśmy w roku 1921 stwarzali Targi.

Dziś okazujemy światu, okazujemy Polsce i wszystkim, że **jesteśmy zdolni do państwowego bytu i że ten byt potrafimy obronić. Możemy powiedzieć, iż w każdej chwili możemy stawić pod broń to, co mamy najcenniejszego: „Laborem nostrum patriae".**

Co zdoła uzdrowić nasz skarb?

Mowa ministra skarbu p. Kucharskiego.

Lwów. (PAT). Na dzisiejszem otwarciu Targów Wschodnich p. **minister skarbu Kucharski** wygłosił następujące przemówienie:

„Dostojne Zebranie! Przeglądając naszą przeszłość dawną z okresu niepodległości, czy dość bliską z czasów niewoli, czy wreszcie z kilku ostatnich lat wskrzeszonego niezależnego bytu państwowego, musimy zauważyć, że nas jako całość, jako

społeczeństwo niezmiernie mało interesują zagadnienia gospodarcze

i ściśle z tem związane zagadnienia finansowo-skarbowe. O ile dawniej tematy te z racji ustroju stanowego mogły być ścieśnione do zagadnień, interesujących pozornie tylko jedną warstwę społeczeństwa, t. zw. mieszczaństwo, a wreszcie w okresie niewoli gdy sprzęgnięci częściami w obce organizmy polityczne i pozbawieni jednej orjentacji gospodarczej oraz możności wpływania na ukształtowanie się odmienne, zgodne z interesem całości naszego narodu, **to o tyle dzisiaj niedocenianie tychże zagadnień przez ogół społeczeństwa jest naprawdę zastanawiające i w myśl ogólnych interesów państwowych nie może być dalej tolerowane.**

Pragnę jako reprezentant Rządu, a szczególniej **jako** skarbnik lub egzekutor finansowej strony naszego aparatu państwowego **zwrócić uwagę naszego społeczeństwa na doniosłość spraw przemysłowo-finansowych** ze stanowiska, nie ciasnego egoizmu klasowego lub indywidualnego, lecz **ze stanowiska najwyższej idei państwowej,** w myśl bezwzględnie prawdziwej zasady, dziejami potwierdzonej, że

niepodległość polityczną gwarantuje i utwierdza niepodległość i niezależność ekonomiczna.

Z utratą niezależności gospodarczo-przemysłowej, z nierozwiązaniem problemu finansowo-skarbowego w myśl interesów państwa, musi przyjść stopniowo aż do zupełnego zaniku umniejszenie i ograniczenie niezależności i samodzielności politycznej.

Interesować się konjunkturą handlową, horoskopami rozwoju przemysłowego, wartością naszej waluty i jej stosunku do obcych dewiz, **to nie jest interes lub przywilej spekulanta lub paskarza to konieczny**

obowiązek i nakaz moralny dla każdego obywatela.

Dlatego **Rząd obecny,** którego ja w tej części zagadnienia jestem reprezentantem, jest **świadom zadania tak pojętego, jakie na nim spoczywa i gwarantuje w jego imieniu, że to hasło, że ten sztandar z wypisanym programem uporządkowania problemów gospodarczo-finansowych wysoko dzierżyć będzie i**

sztandaru tego z ręki nie wypuści, ani wytracić go sobie nie da.

Rozwiązanie zagadnienia naprawy skarbu Rzeczypospolitej było, jest i będzie tym **cementem łączącym** zespolone **stronnictwa,** albowiem nie dla ambicyj, nie dla korzyści partyjnych, **kazało tym stronnictwom**

zapomnieć o wzajemnych urazach, rzucić w niepamięć to, co nas dzieliło, a wyciągnąć przed oczy i uczynić programem działania to, co nas łączy, tj. najwyższy interes publiczny Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Czasu nie mamy wiele do stracenia, walka z chorobą nurtującą nasz organizm państwowy lub prywatny w dziedzinie finansów, musiała być podjęta natychmiast, bezzwłocznie, w każdej dziedzinie. Szybkość działania, **bezwzględność postępowania, logiczna konsekwencja** przy przeprowadzeniu projektu, **oto czynniki konieczne,** aby dać gwarancję powodzenia tej akcji.

Wykluczonem jest dla nas przedstawianie budżetu niezrównoważonego, lub bez podania realnego pokrycia wykazanego deficytu, z wykluczeniem dotychczasowej praktyki **pokrywania niedoboru za pomocą maszyny drukarskiej banknotów.**

Piekielnym wynalazkiem dla zdrowia naszego pieniądza jest maszyna drukarska,

ona pomogła przy słabości decydujących czynników do wytworzenia **inflacji, która jest trucizną gangrenującą nasz pieniądz, a z nim całe życie gospodarcze.** W całym kraju powinien podnieść się jeden wielki krzyk i wołanie:

Równowaga budżetu musi być osiągnięta,

bez względu na wielkość ofiary i poświęcenia oszczędności i skreślenia tak w wydatkach personalnych, rzeczowych, jak i inwestycyjnych, muszą być bezwzględnie stosowane. **Nasza polityka kredytowa i subwencyjna musi uledz rewizji, nasza polityka dewizowa oraz wywozowa musi być zastosowaną do wytworzonej sytuacji, redukcja istniejących, a zakaz tworzenia nowych urzędów musi być bezwzględnie zastosowany. Operacja to bolesna, przykra i niewdzięczna,** jednak konieczna i wskazana, **a rząd i ja w jego składzie** chętnie **przystępuje do tej pracy** i liczy na poparcie całego społeczeństwa.

Nadmierny obieg pieniądza dezorganizuje nam życie gospodarcze, inflacja ruinuje nietylko budżet państwowy, a także budżet gospodarstwa domowego, inflacja sprowadza **nieznośną drożyznę** która jest **haraczem opłacanym przez wszystkich** i bez żadnej wyraźnej korzyści.

Złym jednak gospodarzem byłby ten, ktoby nieoględnie i jednostronnie zajął swój czas i umysł tylko stroną negatywną, a o pozytywnej zapomniał, lub brakło mu na to czasu, mam na myśli

dochody skarbowe.

Na tę stronę budżetu państwowego będę baczną zwracał uwagę.

Świadom jestem tych środków, które należy zastosować, aby **opornych zmusić, opieszałych popędzić, niesumiennych ukarać, a uchylających się od obowiązku wyszukać.** Korzystam ze sposobności, aby powiedzieć, że doszło do mojej wiadomości, że w obecnym okresie, w którym wymierzają obywatelskie komisje pod przewodnictwem urzędników skarbowych podatek przemysłowy czyli obrotowy, który jest raczej powszechnym podatkiem konsumcyjnym, **komisje te nie stoją na wysokości zadania,** które im ustawą zawierzono, a **urzędnicy nie są dość gorliwi i pilni.** W wypadkach ujawnionych nadużyć nie

Walka gospodarcza zamiast walki orężnej

W dzisiejszej strukturze państw nowożytnych, zagadnienia gospodarczo-finansowe wysuwają się stale i zawsze **na pierwszy plan, one są pobudką lub motorem** najrozmaitszych związków politycznych kombinacji dyplomatycznych, ubieranych najrozmaitszemi nazwami lub celami, mającemi z reguły uszczęśliwić modną dzisiaj „ludzkość", **ale w głębi chodzi zawsze o zabezpieczenie własnego rozwoju gospodarczego, o zdobycie pola do ekspanzji gospodarczo-finansowej.** Gdy na wypadek sporu między stronami lub grupami stron są wyczerpane i to bezskutecznie wszelkie argumenty słowne lub piśmienne, wtedy ucieka się do argumentów bardziej wymownych, skuteczniejszych, ale za to ryzykowniejszych do wymowy i argumentów kul karabinowych i armatnich.

Jeżeli więc do rozwiązania takich zagadnień było potrzeba ofiary krwi i mienia obywateli, **należy bacznie kontrolować ze strony czynników obywatelskich, aby lekkomyślnie** nie szałować **pogróżką, lub naodwrót** widzieć **dokładnie, o jakie cele chodzi jednej stronie i jak ma się bronić druga.**

Mówię o ostateczności, mając na myśli przykłady z przeszłości, ale zauważyć muszę, że **walka ekonomiczna może być bezkrwawa,** co też częściej zachodzi, może to być okres wojny cłowej czy też wojny handlowej, w której całe państwo bierze udział, ponosząc w konsekwencji poważne straty lub zyski. Jeżeli więc do tych zagadnień potrzeba udziału dzisiaj całego społeczeństwa, **musi to społeczeństwo być wychowane i przyzwyczajone interesować się sprawami państwowemi, a w szczególności gospodarczo-finansowemi.**

cofnę się przed pociągnięciem winnych do odpowiedzialności najsurowszej. Okradanie w tej chwili ubogiego skarbu państwa jest zbrodnią, a zbrodnią popełnioną na kieszeni i interesie ogółu najsurowiej karać trzeba.

Może po raz pierwszy polski minister skarbu ośmiela się publicznie ostrzegać i grozić, ale pragnę, aby między mną, jako pierwszym stróżem i sługą publicznego skarbu a resztą obywateli nie było nic niedopowiedzianego i nieoczekiwanego, niech nasz stosunek będzie szczery i otwarty.

Po osiągnięciu równowagi budżetowej, musi nastąpić stabilizacja kursu marki polskiej, a stąd zahamowanie drożyzny i zatrzymanie zmieniających się szybko cen i dojrzejemy do momentu reformy waluty, do czasu wprowadzenia zdrowej waluty, opartej o podkład kruszcu złotego, wypuszczonej przez Polski Bank Emisyjny.

Gdy więc operacja, której się poddaliśmy, będzie ukończona, niech w społeczeństwie rozlegnie się jedno wołanie i gorące pragnienie:

PRACOWAĆ I OSZCZĘDZAĆ!

aby mnożyć szybko ogólny majątek narodowy.

Z życzeniem wytrwania na obranej drodze, wyrobieniem sobie cierpliwości, z prawdziwem uznaniem dla pracy polskiego przemysłowca i polskiego robotnika ogłaszam III Targi Wschodnie we Lwowie za otwarte.

*

Po tem uroczystem otwarciu orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy, a licznie przybyli goście rozpoczęli zwiedzać miejsce wystawy.

O godzinie 2 popołudniu odbyło się w sali restauracji na placu Targów Wschodnich śniadanie na kilkadziesiąt nakryć, w którem wzięli udział przybyli goście z min. Kucharskim na czele.

Kronika.

Lwów, 6 września.

Konferencja kupiecka. Zarząd Oddziału wschodnio-małopolskiego Stowarzyszenia Kupców Polskich zwołuje na poniedziałek 10 bm. o godz. 11 rano nadzwyczajną konferencję delegatów organizacji Stow. K. P. z Małopolski wschodniej. Obrady toczyć się będą przez cały dzień w sali lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej.

Rektorat Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie unieważnia niniejszem legitymację urzędniczą dra Emila Dunikowskiego, profesora zwyczajnego Uniw., wydaną 5. lipca 1921 r. do Nr. 60, która została zgubioną.

(—). **Urzędnikom magistrackim we Lwowie** dotychczas nie wypłacono poborów wrześniowych. Dla wielu z nich stało się położenie z racji rozpoczęcia roku szkolnego pociągającego tak olbrzymie wydatki, wprost katastrofalne. Pewne kwoty zaliczkowo wypłacone być mają dopiero w piątek.

(—). **Zamordowanie posterunkowego P. P. przez bandytę.** W dniu 27. sierpnia br. w biały dzień zamordowano w Bohorodczanach posterunkowego P. P. Józefa Hellera. Mianowicie w chwili, kiedy posterunkowy szedł do trafiki celem zakupna papierosów, zdradziecki strzał złoczyńcy, oddany z kilkumetrowej odległości położył go trupem na miejscu. Zanim świadkowie ochłonęli, bandyta zbiegł. Sprawcą tego mordu ma być bandyta Werkalec, zwany Howerczukiem, który od szeregu miesięcy jest postrachem całej okolicy. Pogrzeb zamordowanego przy udziale starosty, delegacji miejscowych towarzystw i tłumach publiczności odbył się we czwartek.

(—) **12 gospodarstw z dymem.** W Uhercach, pow. Lisko, spłonęło onegdaj doszczętnie 12 gospodarstw wiejskich. Pożar wybuchł skutkiem nieostrożności w obchodzeniu się z ogniem. Szkoda na razie nieoszacowana.

(—) **Ujęcie współuczestnika kradzieży u ministra.** Wczoraj oddano do aresztów policyjnych Kazimierza Brennera, zam. przy ul. Słonecznej 35. Uczestniczył on w kradzieży garderoby na szkodę ministra Głąbińskiego.

(—) **Wielka kradzież w Sknilowie.** Wczoraj nad ranem, po rozbiciu mieszkania w Sknilowie, skradziono Władysławowi Lachowiczowi, garderobę, wartości 25 milj. mk.

(—) **Znalezione pieniądze.** Franciszka Helzel, zam. przy ul. Chmielowskiego 4, znalazła wczoraj rano na chodniku w ul. Akademickiej 360.000 mk.

(—) **Malarz złodziejem.** Salomea Balsam, zam. przy ul. Berka Joselowicza 22, doniosła policji, że Adolf Luis Berlstein, malarz, który mieszkał u niej 14 dni, wyprowadził się wczoraj cichaczem z mieszkania, a wraz z nim zginęło jej wiele garderoby, łącznej wartości 8 miljonów mkp.

(—) **Aresztowanie podpalacza.** Pow. komenda policji w Łańcucie przyaresztowała Wojciecha Pichulę z Gwizdowa, który podpalił z zemsty gospodarstwo Józefa Śmiałka, wyrządzając szkodę na 52 miljony marek. Pichulę odstawiono do sądu pow. w Leżajsku.

(—) **Kradzież rowerów i uprzęży.** Z otwartej sieni browaru na Pohulance skradziono w nocy Wilhelmowi Krejczemu uprząż, wartości 20 milj. mk. — Marja Malinowska, zam. przy ul. Gdańskiej 4, doniosła policji, że jej bratu skradziono z mieszkania 2 rowery, wartości 6 milj. mk. — Z mieszkania przy ul. Podleskiego 3, skradziono Józefowi Prystajowi garderobę wartości 20 milj. marek.

—o—

Zebranie graczy I., II. i III. drużyny LKS. „Lechji" odbędzie się dnia 6 bm. tj. we czwartek o godz. 7. wieczorem w lokalu klubowym.

Z teatru.

TEATR WIELKI.
Czwartek 6 bm. „Popas króla jegomości".

TEATR MAŁY.
Czwartek 6 bm. „Głupi Jakób".
Piątek 7 bm. „Głupi Jakób".

TEATR NOWOŚCI.
Czwartek 6 bm.: „Madame Pompadour".
Piątek 7 bm. „Królowa Tango".

*

Ostatnie gościnne występy Sosnowskiego. Znakomity artysta wystąpi jeszcze tylko dwa razy w „Głupim Jakóbie" w kapitalnej swej roli szambelana. Sosnowski niestety musi już wyjechać, jest to więc ostatnia sposobność ujrzenia tego świetnego aktora.

GIEŁDA NIEOFICJALNA.

Wczoraj od rana do 3 g. popol. tendencja chwiejno-zniżkowa, później się zmieniała na lekko-zwyżkową. Przy dolarach wynosiła 2000 punktów. Obrót ożywiony.

Dolary ameryk. 255 do 255.500, 1-ki i 2-ki 252.600 do 253000, dolary kanad. 239 do 240000, 1-ki i 2-ki 236 do 237000, marki niem. a 100 i 50 tys. 0.4½ do 0.5, marki niem. a 10 tys. 0.5¼ do 0.6, tys. niem. star. em. 5.00 do 0.60, setki stare 1.45 do 1.70, leje drobne 980 do 1.000.000 korony czeskie 7350 do 7400, drobne 7200 do 7250, austr. stempl. 3.60 do 3.62, austr. przekazy 3.65 do 3.68, franki fr. 1450 do 1470, funty szterl. 1.120.000 do 1.160.000, franki szwajcarskie 47.200 do 47.500, ruble 5-setki 15 do 16, setki zwykle 8 do 9, ruble „Kącik" 22 do 25.

Złoto: 20 kor. 1.060.000 do 1.100.000, 20 franków 920 do 950.000, 20 mark. 1.200.000 do 1.250.000, 10 rubli 1,420.000 do 1,450.000, dolary 243 do 245000.

Srebro: korony austr. 19 do 19400, 5 kor. 94 do 96000, floreny 47 do 48000 ruble 72 do 73000.

Narodziny djabła w błotach pińskich.

SZKODA, ŻE GO ZASTRZELONO, BO BYŁ TO CIEKAWY OKAZ: JEDNOOKI POTWÓR BEZ PRZEDNICH NÓG.

W ubiegłym miesiącu głuche okolice Porzecza w Pińszczyźnie napełniła senzacyjna wiadomość o narodzinach „djabła". Istotnie w zdumienie wprowadził wszystkich fakt przyjścia na świat potwora, dziecka-klaczy w majątku Porzecze. Potwór, który się narodził, miał wygląd następujący: tył był zupełnie podobny do konia, dalej szedł tułów z szyją bez przednich nóg, zakończenie tułowia przedstawiało coś w rodzaju głowy; szczęka dolna silnie rozwinięta i wysunięta naprzód, a górna zupełnie nie rozwinięta i zadarta do góry. Na miejscu czoła widniało jedno duże oko.

Potwór żył i gdyby nie nieoględne uśmiercenie 5-ciu strzałami tego dziwoląga — świat naukowy prawdopodobnie miałby ciekawe pole do badań. Okolice Porzecza były tą wieścią tak zelektryzowane, że urządziły pielgrzymkę do Porzecza na narodziny „djabła". Policja słuchając wersji, że została uśmiercona istota żyjąca, podobna do człowieka — sporządziła protokół.

100 tysięcy ludzi żywcem spalonych!

Potworne szczegóły katastrofy japońskiej. — Wstrząsające tragedje w górach. — Zgon księcia Matsukata. — Utworzenie nowego gabinetu.

Wiedeń. (PAT). „N. Fr. Presse“ z Londynu. Wedle relacji pism angielskich z Japonji, w **Tokio, gdzie panuje już klęska głodu, ciągle jeszcze szaleje pożar.** Ambasady francuska i amerykańska uległy zniszczeniu. Wszystkie mosty na rzece, wiodącej przez miasto, zawaliły się. **100.000 osób,** które przed pożarem schroniły się do jednej dzielnicy miasta, zostało **odciętych** między rzeką a nowem ogniskiem pożaru i, jak głoszą telegramy, **literalnie spalonych.** Rząd amerykański **polecił** swojej eskadrze wschodnio-azjatyckiej, by się natychmiast udała z Chin do Japonji i oddała do dyspozycji rządu japońskiego.

Londyn. (PAT). Informacje pism angielskich z Japonji podają, że **wskutek katastrofy straciło życie przeszło 300 tysięcy osób.**

San Francisco. (PAT). Reuter. Według iskrówki z Iwaki donoszą, że w Tokio z powodu braku żywności **wybuchły niepokoje.** Policja musiała wkroczyć z bronią sieczną. Most na Rio Goku zawalił się. Tysiące mieszkańców, którzy chcieli w górach szukać schronienia, zapadło się w przepaść. **Uniwersytet Kaishi w Tokio** został zniszczony.

Nagasaki. (PAT). Reuter. Książę **Matsukata zmarł** w Kamakura z powodu ran, odniesionych przy trzęsieniu ziemi.

Paryż. (PAT). Dzienniki donoszą, że nowy **gabinet japoński ukonstytuował** się w ten sposób, iż admirał **Yamamoto** objął prezydjum i sprawy zagraniczne, br. Goto objął sprawy wewnętrzne, tekę handlu Ynouye, tekę wojny Tanaka.

Waszyngton. (PAT). Reuter. O losach ambasady amerykańskiej w Tokio dotychczas niema wiadomości. Rząd St. Zjedn. oddał do dyspozycji rządu japońskiego wszystkie oddziały służby marynarki amerykańskiej na wodach Dalekiego Wschodu.

Paryż. (PAT). Dzienniki donoszą, że centrum trzęsienia ziemi znajduje się **na półwyspie Ido.** Półwysep ten położony jest około 200 klm. na południowy zachód od Tokio i jest **pochodzenia wulkanicznego.**

ZAMORDOWANIE PREMJERA JAPOŃSKIEGO?

Londyn. (PAT). „Times“ w doniesieniu z Tokio notują pogłoskę, jakoby **japoński prezydent ministrów został zamordowany.**

WPŁYW KATASTROFY NA GIEŁDĘ LONDYŃSKĄ.

Londyn. (PAT). Telegr. Comp. Wiadomości o katastrofie w Japonji oddziałały na tutejszą giełdę w ten sposób, że **walory japońskie spadły.** Nie sądzą jednak, by spadek ten był trwały, gdyż Japonja posiada znaczne kredyty w Anglji i w Ameryce.

CHINY DOSTARCZĄ ŻYWNOŚCI.

Pekin. (PAT). Telegr. Comp. Poselstwo japońskie podaje, że rozpoczęto rokowania z **Chinami** celem transportu wielkiej ilości ryżu do Japonji. Okręty wojenne angielskie, amerykańskie i włoskie, stojące w portach chińskich, oddane zostały do dyspozycji rządu japońskiego.

Londyn. (PAT). **Wypadki w Japonji wywołały tu żywe zaniepokojenie. W wielu kołach panuje przekonanie o potrzebie przyjścia Japonji z szybką pomocą. Rząd angielski oświadczył gotowość udzielenia pomocy Japonji w jaknajszerszych rozmiarach i w jak najszybszym czasie.**

CO SIĘ STAŁO Z P. PATKIEM?

Warszawa. Tel. wł. (J). Polskie min. spraw zagranicznych nie otrzymało dotąd żadnych wiadomości z Tokio o losach **posła polskiego w Tokio p. Patka.**

KONDOLENCJE I AKCJA RATOWNICZA.

Rzym. (PAT). (Polradjo). Ojciec św. przesłał japońskiej rodzinie cesarskiej, oraz rządowi japońskiemu depeszę, wyrażającą **ubolewanie** z powodu strasznej katastrofy, jaka nawiedziła Japonję.

Morze pochłonęło 40 okrętów.

Londyn. (AW). W **uzupełnieniu** informacji o katastrofie, jaka **dotknęła** Japonję, donoszą, że między dzielnicami Tokio, które uległy zniszczeniu, znajduje się również i ta część miasta, gdzie mieściły się **ambasady i poselstwa państw akredytowanych przy rządzie japońskim.** Z budynków rządowych zniknął z powierzchni ziemi gmach ministerstwa spraw zagr., a **pałac cesarski został zupełnie zniszczony.** Rodzina cesarska udała się na czasowe schronienie. Trzęsienie ziemi postępowało w krótkich odstępach. Przeszło 40 okrę**tów, stojących na kotwicy, zostało zatopionych.** Według informacji, pochodzących ze źródeł amerykańskich równocześnie z trzęsieniem ziemi ujawniło **się trzęsienie dna morskiego.**

Premier Witos o sytuacji państwa.

Warszawa. (Tel. wł.) (J). Wczoraj przed południem w gmachu prezydjum Rady ministrów odbyła się **konferencja prasowa,** zwołana przez **premjera p. Witosa,** w której wzięło udział przeszło 40 zaproszonych przedstawicieli, wyłącznie prasy prowincjonalnej. Konferencję otworzył p. premjer **Witos,** który wygłosił 2-godzinne przemówienie na temat stosunków wewnętrznych.

Rząd obecny — zaznaczył premjer — rozpoczął swą działalność od ustalenia kierunku, w którym dążyć wytrwale zamierza. Rząd ten jednak nie uważał za wskazane wyolbrzymiać swej pracy i stąd właśnie pochodzi owo podejrzenie o tajność i o jakieś knowania. **Główną zasadą obecnego rządu jest to, aby w Polsce rządzili Polacy.** Następnie premjer zaprzecza wiadomości o **rugach w armji** rzekomo ze względów partyjnych, a nawet osobistych. Chodzi tu wyłącznie **o usunięcie z armji polityki** i o podporządkowanie wszystkich spraw, związanych z wojskiem min. spraw wojskowych. W dziedzinie finansów rządowi chodzi o usunięcie chaosu, jaki panuje w naszej gospodarce finansowej. Program jednak w tym dziale ustali dopiero min. p. **Kucharski.** Następnie premjer zaprzecza kategorycznie pogłoskom, jakoby w programie obecnego rządu ukrywał się jakiś zamach na klasy robotnicze. Oszczędności przeprowadzone będą z całą stanowczością we wszystkich resortach, tak, aby nie szły na szkodę państwa. Koleje zamienione być mają w samo wystarczalne dla siebie przedsiębiorstwo handlowe. W administracji w najbliższym czasie nie należy spodziewać się żadnych zmian poważniejszych.

Następnie premjer, mówiąc o sytuacji w przemyśle, oświadczył, że większość przemysłowców nie wynagradza robotników należycie i nie idzie Państwu na rękę, **dbając tylko o własny interes.** Zwłaszcza w Łodzi zarobki robotników są wprost śmiesznie małe i równocześnie bez powodu ogranicza się tam ciągle dni pracy. W walce z tem nadużyciem min. przemysłu i handlu wydało odpowiednie rozporządzenie i, jak powiada premjer, panowie przekonają się, że w Państwie Polskiem nie tylko oni mają prawo do życia, ale i robotnik. Wspomniawszy jeszcze o staraniach Rządu w kierunku zaopatrzenia miast i wsi w opał, premjer oświadczył, że **najbliższy budżet będzie wyrazem wszystkich tych dążeń i zapatrywań.** Oszczędności będą przytem bardzo może ciężkie, ale nie będą szkodliwe dla organizmu Państwa. **Trzeba zresztą zmusić społeczeństwo do sumienniejszego spełniania obowiązków wobec Państwa, gdyż dosyć wspomnieć, że do końca 3 kwartału b. r. wpłynęła zaledwie jedna piąta część tej sumy podatków, która powinna była wpłynąć do końca tego roku.**

Na koniec premjer zdementował wiadomość, jakoby rząd w staraniach swych o pożyczkę zagraniczną doznał zawodu i kompromitacji. **Rząd zaciągnął obecną pożyczkę zagraniczną, nie posługując się żadnymi pośrednikami** i nikomu jakiejkolwiek tantjemy z tego tytułu niema do wypłacenia. Z kolei przemówił min. spraw zagranicznych p. Seyda, szkicując obecną sytuację zagraniczną Polski.

Z ziemi stanisławowskiej.

Podwyższenie taryfy kolejowej powodem kradzieży. Niejaki Piotr Bodnar z Niezuchowa przyjechał do swego brata Teodora, szeregowca 48 p. p. w Stanisławowie w odwiedziny. Zabawiwszy tu kilka godzin, chciał powrócić do domu. Przyszedł więc na dworzec kolej., by odjechać i tu doznał rozczarowania — ponieważ kolej w międzyczasie podrożała o 100 procent. Zgryziony tem Bodnar spacerował więc i przemyśliwał nad powrotem. W biedzie tej zjawił się jego kolega Linart, a że i ten pieniędzy nie miał, udali się więc na ul. Kazimierzowską do Reginy Freiden, do której Linart pod pozorem zapalenia papierosa wstąpił. Pani Freiden urządzała sobie wtenczas poobiednią drzemkę, którą nie bity w ciemię Linart umiał wykorzystać, posłał więc Bodnara, któremu opowiedział, że znajduje się tam torebka, by ją skradł. Wyprawa byłaby się niezawodnie udała, lecz miał pecha. Freidenowa na czas przebudziła się, a zauważywszy brak torebki, doniosła st. post. Mullerowi Ludwikowi, który natychmiast wszczął poszukiwania i oto ukrytego w klozecie Bodnara przytrzymał, którego po przyznaniu się do winy i po zwrocie gotówki oddano do aresztów sądowych w Stanisławowie.

Zagadkowy pożar Dnia 20. sierpnia, o godz. 1-szej, **wybuchł pożar** na folwarku dzierżawcy Ottona Manheima, który zniszczył stertę jęczmienia i stertę siana w ogólnej wartości 80 mili. mkp. Sterta siana była ubezpieczona na 9 miljonów mkp. przed trzema tygodniami w Tow. ubezpieczeń „Feniks“ we Lwowie — zaś sterta jęczmienia dnia 19 września b. r. rano na kwotę 80 milj. mkp. w tem samem Towarzystwie. Posterunek Pol. Państw. w Oleszy niewątpliwie wyświetli przyczynę pożaru.

Nie pchał palca między drzwi Ludwik Jaresz, handlarz nierogacizny z Kołomyji, uprzykrzywszy sobie ten zawód, uzbroił się w nożyczki do rozcinania kieszeni i wyjechał z Kołomyji na występy do Stanisławowa. Tu upatrzył sobie ofiarę przy kasie osobowej w osobie Korepiuka Dmytra, „sięgnął“ do jego kieszeni i wyciągnął 200.000 mkp — Operację tę jednak zauważył Olejnik Eljasz, portjer kolejowy, chwycił go za rękę i przy pomocy poszkodowanego odebrał skradzione pieniądze, które Jarosz usiłował przy sobie zatrzymać, a podczas szamotania pokaleczył obu w ręce, sam zaś zbiegł. — Wezwany na miejsce wyw. Peczek przychwycił sprawcę już w pociągu, zdążającym do Lwowa i wraz z doniesieniem odstawił do sądowych aresztów.

Defraudant morduje 9 świadków i własnego brata.

Jak donoszą z Arad w Rumunji, **inspektor** kolejowy **Mold** który w roku 1919 dopuścił się olbrzymiej defraudacji, **zamordował przez otrucie 10 świadków,** których zeznania w obecnej toczącej się przeciwko niemu **sprawie** byłyby dla niego obciążające. **Pierwszym z zamordowanych był rodzony brat Molda.**

Giełda.

Z dnia 5 września.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT.) Notowania wstępne z dnia 5. września: Berlin 0.000037 Holandja 218. Nowy Jork 555¾. Londyn 25.45. Paryż 31.15. Medjolan 23.62. Praga 16.55. Budapeszt 3¼. Bukareszt 252. Belgrad 5.85. Sofja 5.35. Warszawa 0.0024. Wiedeń 0.0078¾. austr. stempl. 0.0078.

Bank Unji w Polsce, S. A.

Dnia 1 bm. odbyło się konstytuujące Walne Zgromadzenie Banku Unji w Polsce, założonego przez grupę małopolskich finansistów i przemysłowców celem przejęcia interesów znanej na gruncie tutejszej Filji Wiedeńskiego Union - Banku, która jako zastępczyni jednego z najstarszych domów bankowych pod znaną firmą Sokal i Lilien posiadała w Małopolsce szeroką klientelę wszystkich stanów i zawodów.

Nowy Bank założony został kapitałem 1-go miljarda (1.000,000.000) marek, którego podwyższenie do kwoty pięć miljardów (5.000,000.000) marek zostało uchwalonem na konstytuującem Walnem Zgromadzeniu. Przy dokonanych wyborach Prezesem Rady Zawiadowczej wybranym został WPan Kazimierz Przybysławski.

W skład Rady wchodzą tak reprezentanci kapitału polskiego, jak i zagranicznego. Centralną siedzibą Banku jest na razie Lwów, a w najbliższym czasie założone zostaną filje w Warszawie, Krakowie, Drohobyczu i Bielsku.

Z okazji ukonstytuowania się Rada zawiadowcza Banku wyasygnowała pięć miljonów mkp. na różne instytucje humanitarne.

Dział ekonomiczny.

PRZEMYSŁ CHEMICZNY NA TARGACH WSCHODNICH.

Spółka Akcyjna „KRAKUS", Zjednoczone fabryki przetworów wyskokowych i owocowych w Krakowie wystawi na Targach Wschodnich wyroby swego działu chemicznego, obejmującego fabrykę potażu.

Jak wiadomo, posiada Spółka Akcyjna „KRAKUS" obok fabryki wódek i likierów i rafinerji spirytusu, połączonej z wolnym składem — własną gorzelnię przemysłową.

W gorzelni przemysłowej przerabia się melasę na spirytus. Wywary melasy przerabia Spółka w specjalnych na ten cel urządzonych piecach na węgiel potasowy, który następnie poddaje się rafinowaniu i przeróbce na potaż.

Fabryka potażu obejmuje dwa wielkie zabudowania fabryczne. W jednem mieszczą się piece, służące do przepalania wywarów melasowych na węgiel potasowy, w drugim rafinerja potasu. Urządzenia maszynowe w tym dziale przemysłu czynią zadość wszelkim wymogom nowoczesnej techniki i wzorują się na pierwszorzędnych urządzeniach tego rodzaju zagranicą.

Radzie Zawiadowczej i Dyrekcji Spółki należy się uznanie, że w dzisiejszych tak trudnych warunkach na rynku kredytowym i finansowym, potrafiła miljardowym kosztem powołać do życia nowa placówkę przemysłową.

Fabryka potażu Spółki Akcyjnej „KRAKUS" jest obecnie jedyna w Polsce, a jej produkty stanowią cenny artykuł, mający zastosowanie w przemyśle i rolnictwie.

Jeżeli się zważy, że Polska wydawała dotąd na potaż, sprowadzany z zagranicy kilkanaście miljardów rocznie widzimy, że nowa placówka przemysłowa, stworzona przez Spółkę, wypełnia zaczną lukę w uprzemysłowieniu kraju i jako taka ma doniosłe znaczenie gospodarczo-społeczne, świadcząc zarazem chlubnie o inicjatywie założycieli.

Nie od rzeczy będzie zauważyć, że Spółka rozporządza dzisiaj znacznym zapasem (około 60 wagonów) węgla potasowego, wypalonego w swoich piecach, z którego otrzyma około 30 wagonów czystego potasu, przedstawiającego wartość ponad 10 miljardów mkp.

Z powodu trudności technicznych ukażą się eksponaty fabryki potasu S. A. „KRAKUS" na Targach Wschodnich dopiero około 15 bm.

Polecam do natychmiastowej dostawy

TŁUSZCZE

fabryki „ALIMA“ Warszawa

oraz

SOYA

Oliwę jadalną „SHOGUN“

(Oliwa duńska) w beczkach i blaszankach.

Biuro ajencyjno-handlowe

BERNARD LITWAK

Lwów, Zyblikiewicza 45 i 49.

5512-3

Akcyjny Bank Związkowy S. A. we Lwowie

zawiadamia swoich klientów,

że otrzymał z Ministerstwa Skarbu zezwolenie na gwarantowanie podatków spożywczych na okres do końca roku bieżącego.

Zezwolenie to ważne jest na obszarze Izb Skarbowych we Lwowie oraz w Krakowie. 391

„GLORIA“

Fabryka świec i wyrobów woskowych, S. A. w Krakowie,

zawiadamia, że na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 14. czerwca 1923 o podwyższeniu kapitału akcyjnego do 1 500 miljonów marek polskich zatwierdzonej postanowieniem Ministrów Przemysłu i Handlu, oraz Skarbu, ogłoszonem w Nr. 186 „Monitora Polskiego“ z dnia 18. sierpnia 1923, rozpisuje się z dniem dzisiejszym

SUBSKRYPCĘ na II. emisję akcji

na następujących warunkach:

I.

Druga emisja akcji obejmuje 70.000 sztuk akcji na okaziciela nominalnej wartości po MKP. 10.000 = każda.

II.

Pierwszeństwo nabywania akcji II. emisji przysługuje:

a) posiadaczom akcji emisji poprzedniej w stosunku dwóch akcji emisji nowej na każde trzy akcje emisji poprzedniej;

b) tym subskrybentom na akcje emisji I., których zgłoszenia wskutek przesubskrybowania tej emisji nie mogły być uwzględnione, a którzy przypadającą za subskrybowane akcje należytość uiścili w przepisanym terminie.

III.

Na akcje niepobrane na podstawie ust. II. przyjmuje się zgłoszenia w drodze wolnej subskrypcji.

Repartycji tych akcji dokona Rada Nadzorcza Spółki w terminie jednego miesiąca od dnia zamknięcia subskrypcji według swego swobodnego uznania

IV.

Akcje nowej emisji zrównane będą pod względem praw przysługujących akcjonarjuszom z akcjami emisji poprzedniej z dniem wpisania podwyższenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego, a uczestniczyć będą w zyskach Spółki od 1-go stycznia 1923, o ile wpłata na akcje uskuteczniona została przed dniem 1. lipca 1923, względnie od dnia 1. lipca 1923, albo po tym terminie.

V.

Akcjonarjusze nabywający akcje nowej emisji na podstawie akcji przez siebie posiadanych, winni te akcje przedłożyć jednocześnie z uskutecznieniem wpłaty odnośnej placówce subskrypcyjnej do przestemplowania.

VI.

Kurs emisyjny dla akcji nowej emisji wynosi:

a) dla akcji zakupywanych na podstawie praw przyznanych dawnym akcjonarjuszom (ust. II. a) MKP. 20.000.—;

b) dla akcji subskrybowanych w drodze wolnej subskrypcji Mkp. 25.000.— za jedną akcję nominalnej wartości Mkp. 10.000.—.

Oprócz kursu emisyjnego należy wpłacić jednocześnie należytość na pokrycie ustanowionych opłat skarbowych

VII.

Termin przyjmowania zgłoszeń i wpłat na akcje II. emisji upływa w trzydzieści dni od ogłoszenia niniejszego w „Monitorze Polskim“.

VIII.

Akcje II. emisji są już skonfekcjonowane i podejmować je można w placówkach subskrypcyjnych w terminach przez nie oznaczonych na podstawie dowodu uskutecznionej wpłaty, względnie dowodów przydziału.

Akcje niepodjęte najdalej do dnia 30. października b. r., zostaną złożone na koszt ich właścicieli do depozytu krakowskiego Oddziału Polskiego Banku Krajowego.

IX.

Zgłoszenia i wpłaty na akcje przyjmują:
Dyrekcja Spółki Akcyjnej „GLORIA“, Kraków, ul. Sławkowska l. 11
Polski Bank Krajowy i wszystkie jego Oddziały.

Hurtownia Kupiectwa Polskiego

Tel. Nr. 6. w Przemyślu Plac Czackiego 3. Tel. Nr. 6.

poleca POŃCZOCHY, SKARPETKI, RĘKAWICZKI, NICI WSZELKIEGO RODZAJU, BAWEŁNY DO CEROWANIA, KRAJOWE JAK I ZAGRANICZNE. Sprzedaż tylko hurtowna.

CENY KONKURENCYJNE. 390

Przetarg.

Celem oddania w przedsiębiorstwo robót budowlanych przy remoncie kapitalnym budynku Nr. 2. w barakach artyl. przy ul. Zosinej Woli w Stanisławowie, rozpisuje się przetarg ofertowy z terminem do dnia 14. IX. br. godz. 12, w którym to dniu nastąpi komisyjne otwarcie ofert w obecności oferujących:

Oferty należycie ostemplowane i opatrzone napisem: „Oferta na remont budynku Nr. 2. w barakach artylerji w Stanisławowie“ należy wnosić do Szefostwa inż. i sap., Lwów — ul. Wałowa 16, II. p.

Tam też można otrzymać formularze ofertowe opłatnie, przejrzeć plany, warunki ogólne i uzyskać informacje.

Wadjum wysokości 1% od sumy oferowanej w gotówce, lub w bonach skarbowych należy złożyć w Rejonie inż. i sap., Lwów — ul. Wałowa 16, III. p., oraz dowód złożenia w 2 egzemplarzach dołączyć do oferty.

Zaliczki na materjały będą wydane w wysokości oferowanej na materjały sumy.

Rewizja cen robocizny przewidziana miesięcznie, z tego pierwsza rewizja może nastąpić po upływie jednego miesiąca od dnia rozpoczęcia robót.

Termin ukończenia robót określa się do trzech miesięcy.

Szefostwo inżynierji i sap. zastrzega sobie wolny wybór oferty.

394 SZEF INŻ. I SAP. O. K. VI.

Fabryka „OIKOS“

Zamarstynowska 53

poszukuje portjera.

Zgłoszenia osobiste między 7—9 rano.

5428-2

Pościel

Dywany, Chodniki, Firanki, Kapy, Koce, Poduszki

poleca

K. Skibiński

ul. Kopernika 4.

(naprzeciw Szkowrona).

181

LOKOMOTYWY

na tor 760 *mm*, 70 HP siły, 3/3 sprzężonej

poszukuje się. 395

Zgłoszenia pod „Lokomotywa“ do Gen. Eksp. Ogłosz. M. T. Krzysztofowicz, Lwów, Sokoła 4 II. p.

Poważna firma drzewna

dostarczy drzewo budowlane i deski w zamian za owies, siano i kukurudzę

Reflektuje tylko na bezpośrednie oferty producentów.

Zgłoszenia do Gen. Eksp. Ogłosz. M. T. Krzysztofowicz, Lwów, Sokoła 4, II. p., pod „Owies“. 397

CEMENT

marki „Wiek“, „Ogrodzieniec“ poleca zastępca

A. ZERYKIER,

Kraków, Rajska 24.

246 06 Tel. 4172.

Specjalista chorób wener. i skórnych

Dr. J. MUND b. sek. szpit. wied. i lwow. ord. od 8-10, 12-1, 3-6. W niedz. od 9-1. Asnyka 1 (róg Pańskiej).

5454

WIEDZA! ŚWIADOMOŚĆ!

CIEKAWE i POŻYTECZNE KSIĄŻKI

poleca

KSIĘGARNIA M. WAHLA, PRZEMYSL, ULICA SŁOWACKIEGO.

Ceny książek z powodu wzrastającej drożyzny obowiązują tylko do 30 września

Tom poezji A. Mickiewicza, zawierający: Grażynę, Konrada Wallenroda, Ballady i romanse, Sonaty, Ody i pieśni, na satynowym papierze, obj. 260 stronic . 25000
„Ostatnia nowość“. Prof. Steinacha „Odmłodzenie“ przez eksperymentalne ożywienie starzejącego się gruczołu płciowego . . 60000
Prof. Wertheim. Odmłodzenie ludzi dla laików 26000
Einsteina teorja względności dla laików 36000
Sztuka zdobycia majątku 52000
Łatwa metoda języka francuskiego 96000
Łatwa metoda języka angielskiego 95000
Heywodt. Angielski dla wszystkich 90000
Dziewczyna, której się za żonę brać nie powinno. Rady i wskazówki. 18 ilustr. w tekście . . . 18000
Mężczyzna, którego za męża brać się nie powinno. Rady i wskazówki 20000
Kobieta w dobrem i złem świetle. Ciekawe zagadnienia w kwestji płci żeńskiej w rozwoju ogólnoludzkim na rozmaitych stopniach kultury itd. w 3 tomach razem . 28000
Samogwałt u mężczyzn i kobiet i jego skutki 12000
Poradnik lekarski dla mężczyzn o chorobach wenerycznych . . . 12000
Choroby weneryczne — leczenie, zapobieganie 16000
Obszerny ilustrowany poradnik o o chorobach wenerycznych . . 38000
Najnowszy lekarz domowy na wszystkie choroby 24000
Obszerny lekarz domowy, opraw. 87000
Poradnik w nagłych wypadkach i zasłabnięciach 18000
X. Kneipp. Moje leczenie wodą. Podręcznik lekarski do uzyskania zdrowia, oprawne 86000
Rzerzączka i małżeństwo 6000
Ogólna największa przepowiednia losu z 12 znaków niebieskich . 52000
Prof. Sajowei. Hypnotyzm, spirytyzm i magnetyzm 57000
Boruń. Pracuj — nie trać nadziei 30000
Janowski. Droga do dobrobytu . . 28000
Tajemnice czarnej magji 15000
Smiles. — Sławni robotnicy . . . 8000
Smiles. — Siła robotników . . . 8000
Pielęgnowanie i karmienie niemowląt. Praktyczny poradnik dla młodych matek, opraw. . . . 52000
Dlaczego mężczyźni się nie żenią . 5000
Sztuka podobania się młodym panienkom 9000
Sztuka podobania się młodym mężczyznom 9000
Książeczka o dobrych zwyczajach towarzyskich 25000
Dr. Spenzer. Etyka stosunków płciowych 14000
Dr. Gelsen. Hygiena młodowych miesięcy 14000
Dr. Surbred. Sekretne sposoby małżeńskie 15000
Spenzer. Rozwój stosunków płciowych 15000
Prof. Tangey. Zboczenia płciowe w świetle nauki 14000
Lombrose. Psychologia pocałunku 5200
Co każda dorastająca panna wiedzieć powinna? 90000
Nowy lekarz dla kobiet i doktor dla dzieci 46000
Mały zielnik lekarski 35000
Wielki zielnik lekarski, oprawny 136000
Kosmetyka hygieniczna 18000
Wielki samouczek tańców — Salonowiec 15000
Szósta i siódma księga Mojżesza 171000
Ósma i dziewiąta księga Mojż. . 171000
Dziesiąta i jedenasta księga Mojżesza 40000
Albertus Magnus czyli egipskie tajemnice 150000
Prawdziwy ognisty smok 45000
Siedm razy opieczętowana księga najważniejszych tajemnic . . . 80000
Salomonis. Świat duchów i klucz do tego 30000
Tajna szkoła magicznego cudotwórstwa 18000
Czarny kruk czyli mojż. skarbiec magiczny 40000
Magia i czarnoksięstwo. Zbiór tajemnic mag. 14000
Czarnoksiężnik Bosko, czyli tajemnice magji 14000
Tajemnice magji. Wielka ilustr. książka mag. 92000
Dr. Mik. Wywoływanie duchów . 15000
Sztuki miłosne i czary 52000
Najnowsza wyrocznia przyszłości 14000
Atkinson W. Kształcenie pamięci, wydanie III 36000
Potęga myśli w życiu codziennem i w walce o byt 36000
Butlerow Prof. Medjumizm . . 26000
Collins Prof. Bezbolesny poród. Przepisy zachowania się podczas ciąży 45000
Najnowsze tajemnice i zagadnienia magnetyzmu, spirytyzmu i czarnej magji 72000
Flamarion K. Zagadnienia duszy, wydanie II 75000
Forel Prof. Mózg i dusza 45000
Forel Prof. Zagadnienia seksualne, wydanie nowe, 2 tomy . . . 210000
Tajemnice powodzenia w życiu, wydanie II 16500
Wolnomularstwo (Masonerja), wydanie II 20000
Jasnowidzenie przez Dr. J. Karma, wydanie III 15000
Muller J. Mój system dla kobiet . 75000
Prentice Mulford. Przeciw śmierci, wydanie V 120000
Potęga spirytyzmu z ilust., wyd. V 36000
Chirognomja i chiromancja, wyd. II, ilustr. 30000
Eksperymenta hypn. przez Kraft-Ebing 30000
Hypnotyzm i spirytyzm. Dr. Laponi, wydanie III 36000
Dowody istnienia świata duchowego, wydanie II 18000
Potęga suggestji przez Dr. J. D., wydanie III 40000
Potęga energji. Jak posiąść energję 40000
Różdżka czarodziejska przez R. Radwana, wyd. II 30000
Podręcznik analizy moczu przez Dr. Weil 18000
Odlewnictwo żelaza przez inż. Paszkowskiego 95000
Podręcznik elektrotechniczny z 170 rysunkami 120000
Marden O. S. Wola i powodzenie . 74000
Sztuka robienia wynalazków . . 20000
Elektryczność i magnetyzm . . . 18000
Namow listownik dla zakochanych 18000
Liljе i paprocie. Książka dla serc kochających 33000
Wielki ilustrowany sennik egipski 20000
Wielki zbiór powinszowań na wszystkie okoliczności 16000
Toast polski na wszystkie okoliczności życia 20000
Polski sekretarz dla wszystkich, oprawny 48000
Zbiór najlepszych monologów. 4 zeszyty razem 53000
Śmiech — Zbiór fraszek, anegdot i humorystycznych opowiadań w 3 częściach razem 60000
Bomba śmiechu, ilustr. zbiór humoresek 15000
Figlarz warszawski. Zbiór wesołych żartów i anegdot 14000
Gry w karty polskie i obce. Najdokładniejszy przewod. gier, opr. 45000
Kabała. Karty wróżbiarskie słynnej Lenormand z Paryża z dod. książki dla pouczenia 20000
Flirt polski. — Zabawa towarzyska 16000
Najnowszy sekretarz powszechny. Praktyczny podręcznik dla samouków we wszystkich stosunkach życia 68000
Piosenki i utwory kabaretowe . . 6000
30 nowych piosenek kabaretowych Andy Kitschman i Marka Windheima, z nutami 28500
Najnowsza kuchnia warszawska, zawierająca przeszło 1200 różnych potraw, oprawna . . . 78000
Praktyczna kuchnia dla wszystkich. Najnow. poradnik kucharski 54000
Ilustr. książka kucharska, oprawna 95000
Oszczędna kuchnia — 1000 sposobów gotowania, pieczenia legumin, ciast, smażenia konfitur etc 58000
Pieczenie ciast. Przepisy pieczenia ciast, sporządzania kompotów, wódek etc. 24000
Kr. l. Najnowsza zabawa towarz. . 7000
Czarny Piotruś. Zajmująca gra towarzyska 10000
Nowy humorysta. Obszerny zbiór dowcipów, anegdot i humoresek 55000
Flircik salonowy. Zabawa towarz. 18000
Chochlik Polski. Zabawa towarz. . 18000
Z tajemnic duszy ludzkiej, czyli o spirytyzm 30000

Biblioteka rolnicza:

Wyrób win owocowych 30000
Rola i jej uprawa 30000
Uprawa piasków, z 3 rycinami . . 30000
Uprawa chmielu 30000
Znaczenie wapna w rolnictwie . . 30000
Krótki poradnik rolniczy 30000
Rasy bydła, z 5 rysunkami . . . 30000
Woda, jako źródło siły w gospod. 30000
Obornik i nawozy zielone . . . 30000
Tablice wartości odżywczej pasz . 18000
Mleczarstwo, z 20 rysunkami . . 30000
Zużytkowanie odpadków mleczarskich 30000
Racjonalne żywienie drobiu . . . 30000
Jak kupić konia? 45000
Czem jest gleboznawstwo? . . . 18000
Nasionoznawstwo 30000
Weterynarz wiejski. Poradnik gospodarczy, oprawny 36000
Nasz weterynarz. Obszerny poradnik gospodarski 65000
Hodowla pszczół według nowoczesnych zasad pszczelnictwa, bogato ilustrowana, oprawna . 85000
Pomoc w chorobach zwierząt, ilust. 50000
Hodowla zwierząt domowych . . 35000
Pomoc przy porodach u krów, ilustr., opraw. 75000
Uprawa pól i ogródków podmiejskich 27000

Powieści kryminalne i senzacyjne:

Avrevilly, Pieczątka z Onyksu . 62000
Brandowski, Walka demonów . . 62000
Brandowski, Ludzie karykatury . 62000
Brautome, Przygody pań zalotnych 90000
Brzeg Haszysze 45000
Barbara Ubryk, czyli tajemnice klasztoru w Krakowie . . . 114000
Benoit, Tajemnice Sahary (Atlantyda) 20000
Bocazio Giovanni, Decameron. Wydanie nowe, dwa tomy ilustrowane 210000
Casanowa, Pamiętniki 90000
Coupee, Winowajca 45000
Dumas, Hrabia Monte Christo, oprawne 150000
Doyle Conan, Studjum w szkarłacie, pow. kr. 60000
Doyle Conan, Znak czterech . . 60000
Doyle Conan, Wstęga centkowana 45000
Evers Heinz, Oblubienica Tefara . 90000
Evers Heinz, Alraune, Dzieje istoty żyjącej 150000
Evers Heinz Opętani 62000
Farrere, Korsarz z Malo . . . 180000
Farrere, Człowiek, który zabił 120000
Farrere, Wyspa z wielką studnią 62000
Gyp, Biedne kobietki 47000
Grabiński, Niesamowita opowieść 50000
Heller, Finanse wielkiego świata 40000
Hornung, Rafles, Włamywacz dla dobrej sprawy 62000
Hałaciński. Złośliwe historje . . 62000
Hollaender, Jezus i Judasz . . 60000
Kazimierski, Niefortunny konkurent, romans 18000
Kazimierski, Najmłodsi arystokraci powieść współczesna . . . 25000
Kazimirski, Życie i miłość artysty 22000
Kellerman, Jester i Li 75000
Korzeniowski, Conrad, Prowokator 62000
Leroux, Małżonka słońca . . . 50000
Leroux, Człowiek, który powrócił z tamtego świata 20000
Leblanc, Odłamek pocisku . . . 90000
Leblanc, Posłannictwo z planety Wenus 45000
Loyus Piotr, Afrodyta 75000
Loyus Piotr, Przygody króla Pausola 91000
Lavendau, Łóżko 48000
Michaelis, Radosna szkoła . . . 70000
Mikszath, Bez mężczyzn 50000
Mimar, W nierównej walce . . . 80000
Nansen, Szczęśliwe małżeństwo . 40000
Prevost, Półdziewice 75000
Raport, Kłopoty p. Michała i [illegible] dolegliwości 62000
Raort, Wesołe impertynencje . . 50000
Raort, Za cesarza 50000
Soyka, Pojedynek mocarzy . . . 45000
Seliger, Pojedynek amerykański . 40000
Sacher Masoch, Wenus w futrze . 62000
Sacher Masoch, Demoniczne kobiety 62000
Schröder, Tajemnice teatru . . 25000
Schnitzler, Taniec miłości (Reigen) 63000
Schnitzler, Beata 50000
Sawicka, Czwarte krzesło . . . 40000
Stevenson, Morderca Markheim . 30000
Twain Mark, Stikman contra Sherlock Holmes 25000
Tuwim Kobieta demoniczna . . 30000
Wróblewski, Romans Kurtyzany 70000
Wilde Oskar, Szczęśliwy książę . 50000
Żeromski, W sidłach niedoli . . 30000

Książki wysyłamy tylko za poprzedniem nadesłaniem należytości przekazem pocztowym.

ZA ZALICZKĄ KSIĄŻEK NIE WYSYŁAMY.

Na polecenie przesyłki dołączyć na porto 6000 mp. Na zamówienie ponad 150.000 mp. dołączyć na porto 14.900 mp. Za granicą książki o 25 proc. droższe.

Do naszych odbiorców we Francji: Pieniądze na zamówione książki można przysłać w liście poleconym (Recomando) we frankach francuskich. 354-2

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 100.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 120.000 Mk. — Za granicą 150.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Senatorska 6. — Administracja ul. Sokoła 4. — Telefon Redakcji w dzień Nr. 15, a w nocy poczawszy od godz. 8 wieczorem Nr. 230. — Telefon Administracji 291.

Z drukarni Polskiej pod zarz. Z. Kiełbasiewicza, we Lwowie Odpow. redaktor: MARJAN MACHALSKI.